52788

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 06.11.2026
Sayı: 3555

Ali KARAOBA
Uşak Milletvekili
Sağlık, Aile, Çalışma Ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **T.C. İçişleri Bakanı Sayın Mustafa Çiftçi** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince talep ederim. **06/11/2026**

Saygılarımla,

Op. Dr. Ali KARAOBA
Uşak Milletvekili

Türkiye'de motosiklet kullanımı son yıllarda hızla yaygınlaşmış, motosikletler hem bireysel ulaşımın hem de ticari taşımacılığın önemli unsurlarından biri haline gelmiştir. Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre 2021 yılında 3 milyon 744 bin olan trafiğe kayıtlı motosiklet sayısı, 2025 yılı sonunda 7 milyon 109 bine, Eylül 2026 itibarıyla ise yaklaşık 7 milyon 675 bine ulaşmıştır. Ancak motosiklet sayısındaki artışa karşın trafik güvenliği, sürücü eğitimi, altyapı ve denetim politikalarının bu değişime ne ölçüde uyum sağladığı ciddi bir tartışma konusudur.

TÜİK'in 2025 yılı Karayolu Trafik Kaza İstatistiklerine göre Türkiye'de 288 bin 321 ölümlü ve yaralanmalı trafik kazası meydana gelmiş, bu kazalarda 6 bin 35 kişi hayatını kaybetmiş, 403 bin 937 kişi yaralanmıştır. Hayatını kaybedenler arasında 1.334 motosiklet sürücüsü ve 191 motosiklet yolcusu bulunmaktadır. Ayrıca 130 bin 578 motosiklet sürücüsü yaralanmıştır. Motosiklet sürücüleri, ülkemizde trafik kazalarında hayatını kaybedenlerin yüzde 22,1'ini, yaralananların ise yüzde 32,3'ünü oluşturmaktadır. Bu veriler, motosiklet sürücülerinin trafik güvenliği politikalarında özel olarak ele alınmasının zorunlu olduğunu göstermektedir.

Avrupa Birliği ülkelerinde motosiklet kazalarının azaltılması için kademeli sürücü belgesi uygulamaları, ileri sürüş eğitimleri, tehlike algılama çalışmaları, gelişmiş fren sistemleri, motosiklet dostu bariyerler ve diğer araç sürücülerinin motosiklet farkındalığını artırmaya yönelik programlar uygulanmaktadır. Avrupa Komisyonunun verilerine göre 2022 yılında Avrupa Birliği ülkelerinde 3.361 motosiklet sürücüsü hayatını kaybetmiştir. Dünya Sağlık Örgütünün 2023

Küresel Yol Güvenliği Raporunda ise motorlu iki ve üç tekerlekli araç kullanıcılarının küresel trafik ölümleri içerisindeki payının yaklaşık yüzde 21 olduğu belirtilmektedir.

Türkiye'de motosiklet sürücülerinin dile getirdiği temel sorunlar arasında kazalarda kusur tespitlerinin yeterince objektif yapılmaması, diğer araç sürücülerinin motosikletlerin geçiş haklarına saygı göstermemesi, denetimlerde ayrımcı uygulamalarla karşılaşıldığı iddiaları, sürücü eğitimlerinin yetersizliği ve hız sınırlarının motosikletlerin teknik özelliklerine uygun biçimde düzenlenmemesi bulunmaktadır. Karayolları Genel Müdürlüğünün yayımladığı genel hız sınırlarına göre L3 sınıfı motosikletler için şehirlerarası çift yönlü yollarda 80, bölünmüş yollarda 90, otoyollarda 100 km/sa hız sınırı uygulanırken otomobiller için daha yüksek sınırlar öngörülmektedir. Motosikletlerin bazı yol türlerinde kamyonlarla aynı veya birbirine yakın hız sınırlarına tabi tutulmasının bilimsel ve teknik gerekçelerinin açıklanması gerekmektedir.

Motosiklet sürücülerinin trafik güvenliği yalnızca daha fazla ceza yazılarak sağlanamaz. Sürücülerin doğru eğitilmesi, trafikte görünürlüklerinin artırılması, diğer araçların neden olduğu risklerin önlenmesi, kazaların tarafsız biçimde incelenmesi ve sürücülerin karşılaştıkları sorunların bütüncül bir politikayla ele alınması gerekmektedir. Motosiklet sürücülerinin trafik kurallarına uyma yükümlülüğü bulunduğu gibi devletin de bu sürücülerin yaşam hakkını koruma ve trafikte eşit muamele görmelerini sağlama sorumluluğu bulunmaktadır. Bu bağlamda;

1- Türkiye genelinde 2020-2026 yılları arasında meydana gelen motosiklet kazalarının, bu kazalarda hayatını kaybeden ve yaralanan kişilerin yıllara ve illere göre dağılımı nedir? Kazaların ne kadarı tek taraflı, ne kadarı diğer araçlarla çarpışma sonucunda gerçekleşmiştir? Ölümle sonuçlanan kazalarda en sık tespit edilen kusurlar nelerdir?
2- Türkiye'de 2026 yılı itibarıyla A, A1 ve A2 sınıfı motosiklet sürücü belgesine sahip kişi sayısı kaçtır? Bu sayıların yıllara ve illere göre dağılımı nedir? B sınıfı sürücü belgesiyle 125 cc'ye kadar motosiklet kullanma yetkisi kazanan kişi sayısı kaçtır? Bu uygulamanın trafik kazalarına etkisine ilişkin herhangi bir değerlendirme yapılmış mıdır?
3- Motosikletlerin karıştığı trafik kazalarında kusur tespitinin objektif, bilimsel ve denetlenebilir biçimde yapılması amacıyla hangi standartlar uygulanmaktadır? Son beş yılda motosiklet kazalarına ilişkin kusur değerlendirmelerine yönelik kaç itiraz yapılmıştır? İtirazlar sonucunda değiştirilen kusur tespiti sayısı kaçtır? Kamera kayıtlarının, yol kusurlarının ve teknik bilirkişi incelemelerinin değerlendirilmesini güçlendirecek yeni bir düzenleme planlanmakta mıdır?
4- Motosiklet sürücülerine yönelik temel sürüş eğitimi, ileri sürüş, acil frenleme, viraj alma ve tehlike algılama eğitimlerinin yaygınlaştırılması için hangi çalışmalar yürütülmektedir? 2020-2026 yılları arasında bu eğitimlerden kaç kişi yararlanmıştır? Avrupa ülkelerindeki kademeli ehliyet, ileri sürüş eğitimi ve tehlike algılama uygulamalarının Türkiye'de geliştirilmesine yönelik bir çalışma bulunmakta mıdır?
5- Motosikletlerin bazı yol türlerinde kamyonlarla aynı veya benzer hız sınırlarına tabi tutulmasının teknik ve bilimsel gerekçesi nedir? Motosikletlerin motor hacmi, güç,

frenleme kapasitesi, yol özellikleri ve trafik akışı dikkate alınarak hız sınırlarının trafik güvenliği temelinde yeniden değerlendirilmesine yönelik bir çalışma yapılmış mıdır?

6- Motosiklet sürücülerinin diğer araçların tehlikeli şerit değiştirmeleri, yakın takip, geçiş hakkı ihlalleri ve trafikte sıkıştırma gibi davranışlarına maruz kaldığı yönündeki şikâyetler Bakanlığınıza ulaşmış mıdır? Bu ihlallere yönelik kaç denetim ve işlem yapılmıştır? Diğer araç sürücülerinin motosiklet farkındalığını artıracak eğitim ve kamu spotları hazırlanması planlanmakta mıdır?

7- Motosiklet sürücülerine yönelik trafik denetimlerinde ayrımcı veya ölçüsüz uygulamalar yapıldığı iddiaları hakkında Bakanlığınıza kaç şikâyet ulaşmıştır? Bu şikâyetler sonucunda hangi işlemler yapılmıştır? Denetimlerde tüm araç türlerine eşit ve objektif yaklaşılmasını sağlayacak standartların güçlendirilmesine yönelik bir çalışma bulunmakta mıdır?

8- Motosiklet sürücülerinin can güvenliğini artırmak amacıyla hazırlanan 2026-2027 Motosiklet Denetimleri Eylem Planı kapsamında hangi somut hedefler belirlenmiştir? Bu hedeflerin gerçekleştirilmesi için ne kadar bütçe ayrılmıştır? Denetim sayılarının yanı sıra ölüm ve ağır yaralanma oranlarının azaltılmasını ölçen performans göstergeleri bulunmakta mıdır?